

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra	kor. 1.	Vidéken: Egy óra	kor. 1.20
Negyedévre	3.—	Negyedévre	3.60
Félévre	5.—	Félévre	7.—
Egész évre	12.—	Egész évre	14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

KORBULY JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Embercsere.

Budapest, július 15.

Megindult Magyarországon a nagy átalakulás. Fogy a magyar faj. Az ősök unokái vándorolnak kifelé. Egy részük Amerikába, más részük Szlavoniába, a harmadik részük, a székelyek, Romániába. Az emberanyagból azonban nem veszünk. Amennyi ugyanis kimegy a mi véreinkből, annyi szívárog be Galiciából. Ezek már nem a mi véreink. Sőt inkább a mi vérünket, megmaradt anyagi erőnket szípolozni jönnek ide, hogy azután idegenségükkel ráfeküdjenek a nemzet testére. Így fordul meg a sors, s ha ugynevezik is majdan még ezt az országot, hogy Magyarország, nem lesz az magyar, mert a magyar faj kivész belőle, de még kivész az a tót is, amely egyidőben, ha nyelvében nem is, de érzelmeiben legalább magyarrá lett.

A ki- és bevándorlás kérdését, annak szabályozását, megakadályozását tanulmányozzák, kodifikálják most a belügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszteriumokban. És míg ez a dolog folyik, látom fogyni a magyarságot a Dunántul, kivált Veszprémmegye falvaiból. Látom a felvidékről és látom a Székelyföldről, bár ez utóbbi helyen a székelynép őseréjéből a legutóbbi idő alatt hatalmas mozgalom indult meg a pusztulni, idegenbe vándorolni induló székelymagyarság megmentésére, itthon tartására, ami kétségtelen a székelyek vezető embereinek érdeme.

Itt bent az anyaország kebelében Dará-

nyi Ignác az, aki legtöbbet tesz a kivándorlás megakadályozására. Az ő földművelésügyi minisztersége alatt indult meg hatalmas arányokban a Kárpátaljai nép megmentésének akciója, ezen kívül létesülnek a gazdasági szövetkezetek, amelyek a magyarságot, a parasztot, a kisiparost megtalmazzák az uzsorástól, az anyagi züllesztől. De érezzük, hogy mindez nem elég annak az embercsereinek megszüntetésére, mely ma itt van folyamatban Árpád földjén. Amíg a részint rossz gazdálkodás, részint a tulságos megterhelhetőség következtében az ország legnagyobb, most már tiszta magyar vidékein is érvényesül az egy-két gyerek-rendszer, vagyis a bünös faj-irtás, addig látjuk, hogy a bevándorlott idegenek mint sarjadzanak itt ki egy-egy tőből száz és száz ágra. Fogy itt a magyar, egyre fogy s hogyha pár száz esztendő múlva felébredne Kossuth Lajos s elharsogna: „magyar, légy magyar! Ébredj magyar!” mint tette ezt a szabadság ébredésének hajnalán, nem tudjuk, hogy hányan ébrednének fel dörgő szavára.

Kétségtelen, hogy magyarságunk megmentésének egyik legfőbb eszköze a nép anyagi helyzetének javítása kormányzati és társadalmi módon és uton. De annak sem szabad elmaradni, hogy etikailag is hassunk erre a magyarra, hogy ne hagyja kivészni faját s ne hagyja kipusztulni azt a nemzetséget, mely a történelem tanúságai szerint háromszázévezred magával jött e földre, itt milliókká sarjadzott s becsületet, tiszteletet szerzett a magyar névnek.

E tekintetben pedig nálunk még nagyon kevés történik. A létező közművelődési egyesületek ugyan megteszik lehetőleg kötelességeiket, de ezek is nagy részben csak arra valók, hogy rajtuk egy-egy ember magasba törő vágyait kielégítse, előmozdítsa. Ahol van magyar tanító, az hirdeti is a magyarságot, de kérjük, hogy hány község van még Magyarországon, ahol nincs magyar iskola? A fővárosi felcicomázott disz-tanítóintézetek óriási kiadásai mellett ezeket a községeket is el kellene látni a magyarság, a hazafiság apostolaival, mert ha anyagilag megsegítjük is a népet, a lelkében is kell világot gyújtani, hogy „ez a föld az, melyen apai vére folyt.”

Szükség van erre, kivált most, mikor a nemzetközi szociálizmus hazafiatlansága szedi még oly magyar terrénumon is, mint Bácska az áldozatait. Szedi a földműves nép köréből, amely pedig a fajmagyarságnak vala mindenkor legerősebb típusa. Ha ezek is elvesznek magyarságunknak, hazaszeretettünknek, mi lesz ezután? Valamivel kevesebbet a hadseregre és többet a népoktatásra. Poroszország is először a népoktatást emelte magasra és ennek alapján azt a hadsereget, mely dicsőséget aratott Sedánnál s megteremtette a nagy, egységes németbirodalmat. Nálunk — úgy látszik — másként gondolkodnak.

Különben, amint már fentebb jeleztük, a belügyi, földművelési és kereskedelmi miniszteriumokban a be- és kivándorlás kérdésének szabályozásain dolgoznak. Toron-

Boldogság nélkül.

— A Magyarország tárcája. —

Midőn Leras apó, Labuse és társa cég könyvivője kilépett az üzletből, pillanatig mintegy elkápráztatta a nap fénye. Egész nap dolgozott a gázláng sárga világánál, a hátsó bolt alján, mely a szűk és mély kutszerű udvarra nyílt. A kicsinyke hely, hol negyven év óta töltötte napjait, oly sötét volt, hogy még nyár derekán is világítani kellett Nyirkos és hideg volt mindig, az aknaszerű mély udvarból, az ablakon keresztül penészes szag özönlött be a kis helyre. Leras ur negyven éven keresztül minden reggel 8 órakor jött ebbe a zárkába és itt maradt este 7 óráig, könyveire hajolva egy jó hivatalnokhoz méltó szorgalommal dolgozott.

Most már évenként 3 ezer frankot keresett, pedig csak 50 frankon kezdte. Agglegény maradt, minthogy anyagi viszonyai nem engedték meg neki a nősülést.

Nem telt valami nagy öröme semmiben, hát kíváncsiságai sem voltak felettebb nagyok. Mégis időről-időre egy platonikus vágyat érzett. „Lánchordta! Az ördögbe is ha 5 ezer livre évi jövedelemmel bírnék, valószínűleg multatáságosabban élnék. — Azonban sohasem folytathatta életét vidámabban. Életét események, érzelmek vágyak nélkül örölte le. Az élmódosítás tehetsége, melyet csirájában minden ember magában hord sohasem fejlődött ki benne.

Huszonegy éves korában lépet Labuse és társa cég irodájába és nem távozott többé.

1856-dik évben halt el atyja, és nemsokára elveszítette anyját is. És azóta, 1860-ban, midőn a házigazda akarta elfoglalni lakását, csupán ez az atköltözés szakasztotta meg a rendes életmódot.

Mindennap pontosan reggeli 6 órakor egy erős zakatolás, a megszokott ébresztő óra költötte föl és sietteté az ágyból kiszállani. E gépezet is azonban kétszer is felmondta a szolgálatot, anélkül, hogy okát tudtuk volna miért; 1866-ban és 1874-ben elromlott.

Felöltözködött, megvetette ágyát, szobáját kispörte, karosszékét, szekrényét a portól letörülte, s mind e teendői másfél óra idejét vették igénybe.

Aztán kilépett és Lahure pékboltja felé tartott; 11 különböző főnökét ösmerte ennek az üzletnek, bár a név ugyanaz maradt.

Megvásárolta süteményét, majszolva tovább ballagott.

Fiatalon lépett ide be, mint Brumont urnak segédje és azzal a kíváncsisággal, majdan öt helyettesitem. Vágya teljesült, elfoglalta elődje helyét és többé nem várt semmit.

Mindamaz emlékek, melyeket a többi emberek életük lefolyása közben szereznek; az előre láthatatlan események, a vidám vagy tragikus szerelmek, a kalandos utazások, mind e véletlenjei

egy egyszerű ember-életnek; előtte ösmeretlenek maradtak.

Nála a napok, a hetek, a hónapok, az évszakok, az évek mind egymáshoz hasonlóak voltak.

Mindennap ugyanazon órában kelt föl, távozott lakásáról, érkezett az irodába, ette meg reggelijét, aztán ismét elment, ebédelt és nyugalomra tért, anélkül, hogy valami megzavarta volna egyhangú menetét a megszokott eseményeknek és gondolatoknak.

Ezelőtt szőke bajuszt és fürtös haját látott kerek kis tükrébe, melyet elődje örökölt hagyott reá. Most már esténként, midőn távozott, ugyanabban a tükörben fehér bajuszt és kopasz homlokát szemlélte.

Negyven év telt el, hosszú és gyors, mint a szomorúság napja, hasonlók egy rossz éjszaka órához. Negyven év, amiből semmije sem maradt, egyetlen egy emléke sem, egyetlen egy hal eset sem, szülei halálát kivéve. Semmi . . .

E napon Leras apó az utcaajtóba állva maradt. A kialvó nap ragyogó fénye szemeit szinte elvakította. És ahelyett, hogy hazatérjen, egy ebédelőtti séta eszméje támadt föl benne. Évenként négyszer s ötször fogta el őt ilyeszerű vágy . . . A boulevardra tért, ahol a kizöldült fák alatt nagy néptömeg hullámozott. Tavasz est volt, egyike ama meleg, lágy estéknek, melyek a sziveket az élet szépségével részegítik meg. Leras papa öreges lépésével tovább ballagott,

tásban a szegény parasztok részben már megoldották ezt a kérdést. Agyonütöttek egy kivándorlásra csábító ügynököt.

Budapest, július 15.

Az orvtámadók. Amíg Magyarország nemes bőkezűséggel siet a felvidéki ruthének megmentésére, a lengyel rutének, akiket ugylátszik az amerikai zsold uszit, biztat és ugrat, vad hajszára szövetkeznek ellenünk. A kormány szervezkedik az amerikai emberlélekben utazó kalózok ellen s amíg ezt teszi, Ausztriában a ruthén nemzetiségű képviselők kiléptek a lengyel pártból, amelynek eddig békés, egyetértő, minden külön aspiráció nélküli tagjai voltak és külön ruthén-párttá sorakoztak. Egyben néhány leMBERGI UJSÁG, melynek kapcsolata ez új nemzetiségi párttal nyilvánvaló, izgató cikkeket kezdett közölni Magyarországon ellen. A terv nyilvánvaló: Ausztria nemzetiségi szétdarabolásában könnyen fölvergődhetett egy ruthén párt is, mely ezzel így befészkelvén magát a monarchiába, át szeretne csapni Magyarországra, az erősebbik félbe is. Az új metelyt azonban idejekorán észrevették. A kormány a Lembergben megjelenő *Djelo* és *Galicianin* című ruthén nyelvű napilapokat Magyarország területéről kitiltotta, mert a magyar állameszme ellen feltűnő, hazafiatlan tendenciákra csábító és a hazai ruténséget a magyar állam fennhatósága ellen izgató cikkeket között.

Szentesített törvények. A hivatalos lap mai száma a következő szentesített törvényeket közli: az 1901. évi XIII. törvények a szeszdóra vonatkozó 1899. évi XXIV. törvények némely határozmányainak módosítása tárgyában: 1901. évi XIV. törvények nyugtató és szerződési és bélyegilletékek bizonyos esetekben készpénzben leendő lerovásáról.

Kereskedelmi szerződés Mexikóval. Az osztrák-magyar monarchia és Mexikó között nemrég újra megindult diplomáciai összeköttetés szükségessé tette a két állam kereskedelmi politikai viszonyának szabályozását és a kölcsönös jogsegítség megállapítását. Ebben az ügyben a külügyminisztériumban tanácskozások voltak, amelyeknek eredménye egy konzuláris egyezség és egy kiszolgáltatási szerződés szövegének megállapítása Ausztria-Magyarország és Mexikó között. A két egyezség elkészítését diplomáciai uton fejezik be és annak idején a parlamentek elé terjesztik. Így a kereskedelmi politikai viszonyok szabályozására ideiglenesen alkalmas formát találtak. A végleges szabályozásról csak akkor lehet szó, ha egyáltalán tárgyalásra kerülnek a külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződések.

szemeiben az öröm csillogásával, örülve az általános élénkségnek és a levegő langyosságának.

A Champs-Elysées mezőig ért és tovább folytatta sétáját; a bokrok között hullámzó fiatal-ság egészen föllelkesítette.

Az ég lángban állott és az Arc de Triomphe sötét tömegével ketté metszette a láthatárt; úgy emelkedve fel, mint nagy, hatalmas óriás egy tűzvész közepéből.

Midőn az öreg könyvelő a felséges emlékhöz ért, éhség fogta el, betért egy vendéglőbe, hogy ebédeljen. A fogadó előtt a járdán szolgálták fel neki a csirke-combot, a salátát, a spárgát. Leras ur olyan kitűnő ebédet evett, amilyent rég ideje nem. Egy fél üveg finom bordeauxi-val nedvesítette meg száraz sajtját, fekete kávézott, — ami nála ritkán történt meg — és aztán egy pohárka pezsgővel fejezte be lakomáját.

Midőn fizetett, egész vig volt; pajkosnak, de kissé melának érezte magát. S így szólott magához: Lám ez egy kellemes est, ha sétám folytatom a boulognei erdő elejéig, az igen jót fog tenni.

És most egy régi dallam, melyet szomszédainak egyike szokott énekelgetni, tért vissza mind-egyre emlékébe:

Elbujdosott magyarok.

Régi nóta. Elbujdosnak a magyarok Oláhországba. Szomorú hontalanság veszélyei nem verik vissza.

Csábítja őket, aminthogy csábította századok óta a közelség, a hazai inség és még valami, az a nyomorult tarka-barkaság, mely alatt egy-egy látogatóba visszajött egyén viselkedése után az oláhországi magyarok jó sorsát sejtették.

Oláhországban mindenki többnek mutatja magát. Ki itthon csak hideg ellen övta lábait olyan amilyen lábbelivel, az ottan állandóan cipőbe járhat; a condrát tarka-barka rongy uriszabású darabjai váltják fel.

A millenniumi kiállítás alkalmával láttam néhány székely atyafit, kikből még nem vészett ki a honszeretet utolsó szikrája, Bukarestből el-látogattak Budapestre. Nagyon furán néztek ki: Tarka frakk, újdivatu nadrág, lakkeipő keztyűbőr betéttel és egy fene nagy szürke cilindrből állott a ruházatuk. Egyiknek monoklija is volt; keztyűje mindeniknek. Gyámoltalanságukban — melylyel beszédmodorukat, a tájszólás hatalmát sem tudták eltakarni, úgy néztek ki a szegények, mint valami papagályok . . .

Ilyen szájalomraméltó alakok látogatása kelti fel hasonló sorsuakban az urhatnámság vágyát. Nem is sejtik a jámborok, minő nyomort, minő gyötrelmes életet takar az a rongy, mit ők feltétlenül az uraság jelének tartanak. Nézzük csak még jobban.

Egy könyv van előttem. Címe: „Az elbujdosott Magyarok Oláhországban”. Utazása után írta Ürmösy Sándor. Kiadta Kolozsvárt 1844-ben Tilsch és Fia.

Ez a könyv is egy szomorú adathalmaz az elbujdosott magyarokról, kik: „várják sorsuk kedvezőbb szelét, mely az idegen partra hánytatott hajójuk vitorláit hajtáná vissza édes hazájuk kebelébe.”

1843-ban „nyárelő utónapján” támadt Ürmösyben az a vágy, hogy átlépjen a Prédahegyben s felkeresvén tulnani honfitársait, megírja azoknak szomorú sorsát.

A Bucsecsen biztatgatja magát, hogy: „az igaz magyar szív nem vesztí el honán kült is vele termett nemeslelkűségét.” Mert visszatekintvén: „Oly hazát lát az idegen szirttetőről a maga helyzetében, mely csillagsokaságu harcidióket állt ki és tenger sűrűségű vért ontott, hogy sajátjának peccételhesse.”

Neki fáj csak néhány hétre is átlépni a határt. Küzd önmagával, hogy vajon átlépje-e?

Az „estboru” melankóliával tölti el. mit fokoz, hogy „nyugalomdomb” mellett kell elhaladnia, hol nagy sokaságu honfitársai nyughatnak.

Először is Kimpián város felé veszi útját, melylyel a brassói szászok élénk kereskedést üznek, hol a kender, lenipar, lakatos-, asztalosipar stb. virázzik.

Ebben a városban 150 adózó magyart talál. Ezeket kívül — folytatja: nők, gyermekek, cselédek és szökevények kiderithetlen számmal él-

nek itt. Az eloláhosodottak száma bizonytalan, pedig mint ők (az ott lakó magyarok) hozzávetőleg mondják, kétszáznál többen vannak, akiket csak ismernek. De némelyek, kik ezen városban születtek, egy néhány boér családon kült, majd az egész város népét volt magyaroknak mondják.

Ürmösit keserűséggel tölti el az első csalódás. Magára hagyott, pusztuló magyarok sorsán panaszol, kiknek nincs vezetőjük, nincs papjuk, tehát „az oláhokétől (oláh pap) kereszteltetnek meg, melynek következtében sokan közülök hozzájuk is nemzetülnek.

Feddi is őket, amiért így elhagyták magukat. De mikor azok panaszoznak, hogy papot tartani nincsen módjukban, isteni tiszteletet rendez nekik egy „csizmamives” házában. Dicséretet azonban nem énekelhetnek, mert némelyek nyilatkozásuk szerint félének a vadkedélyű oláhnép kacsájától.

Az elszakadt magyarok itt nagyobb részét mesterséget üztek és a környéken földet miveltek „urok csak a tizedik kalangyától fosztván meg.”

Ürmösi innen *Plajest* felé vette útját, hol: több mint 300 magyar lelkek laknak. Azonban teljes létszámot nem sikerült megállapítania. A cselédeket, munkásokat és szökevényeket senki sem tarthatta nyilván. Az eloláhosodottakat éppen nem. Itt már azonban boérokról is beszél, „akik a hajdonabb korban tiszta magyarok voltak”, de most titkolják magyar voltukat. Ez a körülmény is befolyt a magyarok energiájának lassítására. Látván, hogy a vagyonosabb emberek sem ragaszkodnak szívósan a hegyentuli hazához, sőt ezen erényszámba menő magatartásukért meg is jutalmaztatnak, könnyen engedték át magukat az elkorosodásnak.

Ebben a bizonytalan helyzetben vesztek el sokan.

Hogy mire becsülte őket az oláh hatóság, élénken illusztrálja az alábbi eset.

Az „adószedő”, ki úgy látszik a nép más dolgaiban is vezető szerepet visz egy alkalommal összehivatván a népet, ilyen szokot intézett hozzájuk:

„Halljátok magyarok! Nektek soha törvényes papotok nem volt, hanem úgy éltetek ebben az országban, mint valamely vadállatok, úgy temetkeztek, mint megannyi kutyák. Ezért mind pokolra mentek, kik meghaltak közületek . . .

Gyermekeitek kereszteletlen haltak el, kik most mind a pokolban vannak; eddig tehát mind az ördögöknek éltetek.”

Ily megalazás után jóakarólag kinyilvánította, hogy ő maga kért most számukra egy lelkészt, kit — jelen lévén — be is mutatott mondván: „fogadjátok el, így aztán nem éltek barometlet ezen országban.”

Mit volt tenni, elfogadták a lelkészt és örültek, hogy immár van egy ember környezetükben, aki legalább „érettük imádkozik.”

Ürmösi Bukarestben sem talált jobb állapotokat, s honfui elkeseredésében erősen megrójjá a „vad nemzet”-et, mely még ekkor rabszolga kereskedést is üzött. Mely megbotránkozásal ír le egy *embervásárt*, hol az apát, anyát egymástól,

Ha újra zöldül a liget

Hi kedvesem majd engemet:

„Jőj a lugasba én velem

Susogni édesem . . . !”

Folyton ezt dudorázta, ismét mindig előről kezdve.

Párisra már leszállott az éj, szellő nélküli lanya éjszaka.

Leras folytatta útját a boulognei erdő fásorában és nézegette a tova robogó kocsikat. Villogó szemei látták, amint az egyik a másikat követte és megpillanthatta az egymáshoz fűződött párokat, világos ruháju nőket és feketébe öltözött urakat.

Hosszu menete volt ez a szerelmeseknek, elhaladva a fénylő, csillagos ég alatt. Szakadatlanul jöttek ismét-ismét . . . És el eltűntek. És körülötte minden telve volt szállongó, repülő csókokkal. A léget a gyöngédség fuvallata meglágyította és fullasztóbbá tette. Mind e lények, kik szorosan egymáshoz hajolva egy gondolat, egy vágy és érzelem részegített meg, bizonyos lázt terjesztettek magok körül. És a járó-kelőkre e kocsik — telve gyöngédséggel — homályosan zavaró hatással voltak.

Az öreg Leras elfáradva a járkálástól, egy padra ült le és vizsgálta a szerelemmel terhelt járműveket. Ugyanabban a pillanatban egy asszony telepedett meg mellette.

— Kis emberem, kívánok neked mára jó napot!!

Leras nem felelt, a hölgy folytató zavartalanul: Ah! Kedvesem szeress, főleg hagyj magad szeretettni, hogy nem vagyok épen kellemetlen azt be fogod ösmerni.

— Asszonyom, ön családik! szólalt meg végre az öreg.

Micsoda! hisz csak előttem nem fogja adni az ostobát, és lány női karok, e nő karjai érinték az aglegény vállait.

Erre az öreg fölállott és szorult szívvel elment.

Száz lépéssel távolabb egy más nő tartóztatta föl. „A hely mellettem, édes uracsám, a tiéd.”

Az öreg elámult; úgy érezte, hogy fejére valami sötét buskomorság, valami nyomasztó kábultság nehezkedik.

„Jobban teszem talán, ha ide sem jövök, ahol minden tárgy megzavar!” elmélkedék magában és tovább ment.

BÜTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabban a legfinomabb kivitelig legutányosabban

EHRENTREU és FUCHS TESTVÉREK-nél

Budapest, VI., Teréz-körút 8. sz.

(Andrássy-ut közelében.)

Képes árjegyzék ingyen.

aztán meg gyermekeiktől dobszó mellett tartott árverésen úgy elkülönítették a licitáló urak, hogy a szegény nyomorultak egymást többé soha sem látták.

Az ott élő magyarok számát 6000-re teszi, de „kétannynál is többen lehetnek.“ Bukarestnek néhány utcáját bejárva — írja tovább — minden házból magyar szók repültek füleimbe. Az eloláhosodottak számát felvetni nem lehet. Eleitől lettek oláhokká és lesznek maig is. Egy ott született magyar Bukarestben is mutatott egy házat, melynek lakói magyarok voltak, de boéri méltóságra emeltetvén, magyar voltukat tartják.

Sok „felház“ lakói változtak még át ellenségné. Engem — folytatja — elfutott a „pirszégyen“ ennek hallatára és „észküzdés“ közepett inkább vágytam az „enyhődör“-be, mint hogy véreim ily nagy sülyedését lépten-nyomon szemléljem.*

Többek vannak magyar legények katonakodva, kik önkényekből állottak be szép pénzfizetésért, melyet a falvak fizetnek azért, hogy ők tartozván katonát adni nemzetükből nem találnak önkényeseket.

Az oláhok gyűlölik fajunkat akkor is. Ürmösi Bukarestben egy tanárt látogatott meg a többek között, aki előtte így nyilatkozott meg: „Oláhország siratja az erdélyi nemzedék (oláhság) pór gyermekeit, azért gyűlölettel viseltetik a magyar nemzetre.“

Foglalkozik az egyházi és iskoláztatási viszonyokkal is. Szerinte Matkai és Détéi, Rákóczi vitézei alapították ott az első ev. ref. ekléziát, melyet később a szászok foglaltak el. Gyászos elhagyatottságban éltek azután 1822-ig, amikor Blunt angol konzul segedelme kellett hozzá, hogy a bukaresti ev. ref. templom „Szentgyörgyi Mihály ur hív és fürge gondnoksága alatt felépüljön. Ennek javára Sükei ur Angol és Porosz honban összekántált 1832-ben 1600 drb császári aranyakat, melynek kamatjából a lelkész és iskolai tanár élt.

Ezen időben építettek új ref. templomot is, még pedig oltárokkal és keresztekkel, mert csak ezen feltétel alatt engedődött meg az eklézia alapítása. Ennek környékén 100 négyyszögöl terület volt, hová temetkezettek.

A katolikusok mostani temploma és iskolája, a Barátia akkor is megvolt. Negyven-ötven kisdedeket találtam benne — írja Ürmösi — kiket egy főt nemzetű tanár oktattott magyar nyelvünkön kevés sikerrel.

Jobb volna — jegyzi meg, — ha gyolesot árulna vagy fazekat drótozna. Kár hogy nem magyar ifjut hívnak ide. Bukaresten kívül 19 ev. ref. leányekléziáról emlékszik meg Ürmösi. Elmondja, — hogy: „mivel minden leányekléziában sok magyarok találtak, csaknem minden második vasárnap magyar prédikátorok küldettek oda, kik az egész isteni tiszteletünköt magyar nyelven folytatták.“

De jóval többet vár, jóval többet sürgöt testvéreierért . . .

Kimpolungban 280 magyart talált, de három-

Gondolkozni kezdett, a hazug vagy a valódi igaz szívből jövő szerelmen.

Szerelme! Sohase ösmerte. Egész életén keresztül nem ösmert két-három nőnél többet. Visszatért gondolataiban eddig folytatott életre, amely oly igen különbözött a másiktól; erre a szomorú, komor, lapos, végtelenül üres életre.

Valóban a földön vegetálnak oly lények, a kiknek sohasem kinálkodik a szerencse, sőt még ennek kilátása se. És egyszerre mintha egy sűrű fátyol szakadt volna ketté, meglátta a végtelen nyomort, létezésének egyhangú nyomorát.

A múlt, a jelen és a jövő szerencsétlenségét.

Észrevette, hogy a közel-múlt napok milyen hasonlatosak a következő napokkal. Belátta, hogy a jövőtől mást hasztalanul várna, és hogy most is a jelenben mily elhagyatva áll . . . Hogy szíve is üres, hogy nincs sehol senkije . . .

A kocsi menete még mindig tartott. Még folyton látta fel, és eltűnni gyors egymásutánban a néma álmódzó párokat. Úgy rémlett előtte, hogy az egész emberiség tartja elvonulását az örömtől, élvezettől és szerencsétől megittasodva. Míg ő csak egyes-egyedül bámulta őket, egyedül, egészen egyedül . . . Egyedül lesz holnap is, elhagyatva lesz mindennap, olyan magányosan, mint talán a világban senki. Fölkelt, egy pár lépéssel tovább haladt, majd leült egy következő padra.

annynál többen eloláhosodtak, amint megjegyzi.

Vigovában 300 magyar élt, eloláhosodott 600. Pitestben 1500 tartotta magát, de sokkal több eloláhosodott. Rimniken 200, Krajovában 1350 magyart számlált meg, akikre már alig lehetett ráismerni. Viseletük megváltozott s inkább oláhus beszélték.

Ezekben a városokban az iskola is a templom is román nyelvű volt. Itt is megemlékezik egy magyar származású boérról, kit Geneskonak hívtak. (Azelőtt Benedek volt.)

Ürmösi legvégül Braillát látogatta meg. Itt 1500 magyart fedezett fel. Megjegyzése szerint ez a hely a magyarok pusztító helye. Innen viszik őket Törökországba.

Legkivált a hölgy, vagy általánosan a szép nőnemet örömmel viszik, kiket a nyereségben a legféltősebb kincsekül tekintik.

*

Szomorú, végtelenül lehangoló sötét képet tár elénk Ürmösi utazása alatt szerzett tapasztalatai nyomán, megdönthetetlen adatokkal bizonyítván a kivándorlás régi keletét és veszélyeit. Szerinte a kivándorlók közül legtöbben voltak Székelyhonból a jelen század első két tizedében, mikor székelyhont gyilkolta az éhség.

Azóta nem szűnt meg. Sőt, mint az Ürmösi állításaiból következtethetjük, lassanként nemcsak többen és többen keresték fel Oláhországot véreink, de jórészt ezekből alakult annak határszéli és belső jelentékenyebb pontjain egy új generáció, mely a sajátos viszonyok között annyira asszimilálódott, hogy talán engesztelhetlenebb ellenségeink ma azok közül valók.

Előttem megmagyarázhatlan jelenség, hogy ennyire átalakulhat vér, erkölcs, a visszafejlődés útján.

És csak sajnálkozással tudok gondolni honfitársaimra, akik ezt megakadályozhatták volna a múltban és megakadályozhatnák a jelenben, de nem teszik. Sőt inkább a tagadás köpenybe burkolózva hártják el magukról a munkát, a felelősséget.

Akik talán eltévelyedtek a jó hazafiaknak igazat adván, akik hitelt adtak annak a látszólag örvendtes kijelentésnek, hogy a kivándorlás csak olyan munkakeresés-féle népmozgalom, ami hasznos, mert véreink onnan pénzelnék, azoknak megdöbbentő módon szolgál ellenbizonyítékokkal Ürmösi. Toronyai Ferenc plébános sem mondott mást a múlt évben Marosvásárhelyről terjesztett füzetében.

Sőt a mai statisztika sem mond mást.

A külföldi utlevelek május havi statisztikája szerint ugyanis Háromszék megyéből 585, Kisküküllőből 154, Udvarhely megyéből 135, Csik megyéből 429 utlevelet adtak ki május hónapban.

Ezek mellett ment még egy sereg utitárs is, hogy beleveessen a prostitúció, a nyomor hazájába és megsemmisüljön számunkra — örökre.

Máthé József.

Hisz mit is várhatott? Mit is remélhetett? Semmit — — — „Mily boldogság lehet, ha az ember hazatérve lakására, kis babákat talál, kik gagyognak!“ — így fűzte tovább gondolatait. „Mégvénülve, olyanoktól körülvéve, kik életeredre vigyáznak, kik szeretnek, kik kényeztetnek, olyanok között, kik füledbe sugják azokat az édes boldogító szavakat, amelyek a szívet felmelegítik és mindenre balszámot nyújtanak . . . oh, milyen édes dolog! És reá emlékezett üres lakására, kis, tiszta, szomorú szobáskájára, hová kivüle be nem lép senki. Lelkét az elfogódás, az aggály érzete szorította össze. Ez a szobácska még kétségbejöttbbnek látszott, mint kis irodája. Soha sem jött oda ember, soha sem beszélt ott senki.

Siri csend uralkodott ottan, emberi visszhang nélkül.

A falak — úgy mondják — magukba színek valamit a benne élő lényekből, sőt azok szokásaiból, külseiből, beszédjéből is. A boldogok házának vidámabbak a falai is, mint amelyekben a nyomorultak tengődnek.

— Szobájából ép úgy hiányoztak az emlékek, mint életéből. És megrémítette a gondolat: visszatérni e helyre egyedül, lefeküdni és előlről kezdeni mindent!

És hogy egyelőre eltávolítsa lakásának szomorú képét és hogy meghosszabbítsa az időt, midőn oda vissza kell térnie, fölállott és az útjába eső

KÜLFÖLD.

A délafrikai háború. Szinte etképzhetetlen kezd már lenni, hogy a délafrikai háború befejezést nyerjen. Annyiféleképen alakult már a helyzet, s a háború egyáltalán nem is akar befejezés felé közeledni. Most egy német orvos, ki sokáig tartózkodott Délafrikában, nyilatkozik a háború sorsáról. Azt mondja, hogy jó sokáig nem is lehet szó róla, hogy a buroknak elfogyjon a municiójuk. A fegyverek is oly bőségben vannak, hogy nem is lehet arra gondolni, hogy ilyen ok miatt szűnjék meg az ellenségeskedés. Ami pedig azt illeti, hogy az angolok fölényben lennének, abból jóformán semmi sem igaz. Egész keleti Transzáiban az angolok csak a vasutak mentén az urak, beljebb nem is mernek vonulni, mert a kisebb csapatokat a burok azonnal megtámadják. Az elfogott burok egyre másra áttörnek az őrzővonalra, s gyakran valóságos harc fejlődik a menekülő burok és az őrzővonal között. Mindezek azt mutatják, hogy a burok egyhamar nem adják fel a küzdelmet.

TÁVIRATOK.

A franciák nemzeti ünnepe.

Páris, jul. 15. A nemzeti ünnepet fényes lo-bogó diszszel ünnepelte a város. A Strassburg szobor előtt sok küldöttség, a párisi községtanács, a hazafi liga, s a socialista ifjuság tette le a koszoruját. Délután csapatszemle volt. Longeville gróf volt nagykövet, aki a demokraták páholyából nézte a csapatszemlét, a szemle alatt szívszélhűdésben gyorsan meghalt.

A király Salzburgban.

Salzburg, jul. 15. A király Mária Valéria hercegnő, Ferenc Szalvator főherceg kíséretében ide érkezett. Erzsébet királyné szobrának leleplezésére nagyban folynak az előkészületek.

A bosnyák vasut megnyitása.

Szerajevó, jul. 15. A gabolabucche-dicattarói vasut megnyitása alkalmából jelenleg Szerajevóban időző Kállay, Hegedüs és Call miniszterek meglátogatták báró Appel tábornok, országos főnököt, Arabagát, Ulemát, Mandics metropolitát, akik még délelőtt visszaadták a látogatást.

VIDÉKI KÖZELET.

A székely fürdők és a balneologusok.

Marosvásárhely, július 14.

Budapesti lapok híradása szerint a balneologusok erdélyi körutrá indultak, hogy a kirándulás egyéb céljai mellett fürdőviszonyainkat behatóan tanulmányozzák.

Hát ezt nagyon okosan teszik. Különösen, ha az eddigi elméleti okoskodások, kétes értékű

pázsitra csapott át, hogy a füre letelepedhessen. Mindenütt, körülötte, háta mögött zavaros, te mérdék, megnevezhetetlen zajt okozó süke lármá. Egymást követő, hosszú, merész és óriási lüktetése az életnek: Páris lélekzett és egy óriás lélekzete volt ez.

A már magasan álló nap sugarainak fényével árasztotta el a Boulognei erdőt. Kocsik kezdtek feltűnni és jókedvű lovasok érkeztek.

Elhagyott sétányon egy párocska haladt előre. Egyszerre a fiatal asszony, amint szeméit felveti, az ágak között valami sötétet pillantott meg; ijedten, reszkette emelte föl kezeit.

Nézzed csak!! — — mi az?

Aztán elsikoltva magát, kísézője karjai közé esett.

Az előhívott ő egy öreg embert metszett le az ágról. A vén ember a szíjával akasztotta fel magát. Konstatálták, hogy a halál még az éjjel következett be.

A nála talált papirosok felvilágosítást adtak, hogy könyvelője volt Labure és társa-cégnek és hogy Lerasnak hívták.

A halálos esemény közvetlen okát nem lehetett egy könnyen megállapítani.

De ki is tudja? Talán egy örülési roham

teóriák mellőzésével, a gyakorlati követelmények vizsgálására és egyben fürdőink forgalmának emelésére szoritkoznak.

Sok-sok fontos körülmény eshetik mérlegükbe. Eppen csak azóta vagyunk tele u. i. panaszszal, fürdőink csekély forgalmát illetőleg, amióta fürdőink a bennök rejülő ritka természeti kincsek alapján igényt tarthatnak a nagyközönség látogatására, tehát mióta fürdőink vannak.

Természeti szépség, levegő, gyógyerő van nálunk bőven. Nem mulják felül a külföldi reklámmal csinált neves fürdőknek hasonnemű előnyeiben, pl. a mi Borszékünk, Előpatakunk, stb. stb. Csupán a kényelem nagyobb ott.

Hja! a kényelem. Persze, ez ma a főkövetelmény!

A fürdővendégek nagyrésze nem azért megy fürdőre, hogy gyógyuljon, hanem hogy szórakozzék, üdüljön. Szóval a fürdő luxus.

Ez, amit nálunk nem talál meg a közönség kényesebb része.

De ha meg is találná, nincs meg fürdőink egyik-másikának az a híre, mely a kasztok rangjának és várakozásának megfelel. Nincs olyan fürdők, amelyekről egészen bizonyosan tudva volna: ez a bárók, grófok, amaz a hercegek és fejedelmek találkozási helye, hová közönséges halandó nem mehet. Nélkülözzük tehát a reklámsínálta fény, pompa előnyeit.

De nemcsak; nálunk a középosztály is — tisztelget a kivételnek — rangon alulinak tartja itthon nyaralni. Az az osztály, melynek a nyári idény alatt a pihenés alkalmát kell keresnie. Sőt a gyógyulásra szorultak sem biznak fürdőinkben.

Baj, baj! De talán lehetne rajta segíteni. Ha t. i. levetkőznénk egy jókora előítéletet, sutba dobnók arisztokratikus hajlamainkat, jobban biznánk önmagunkban, felvévén a becsületes honfiak kötelességét.

Ekkor lehetne a bajon segíteni. Fellendülne a fürdők forgalma, lenne a tulajdonosoknak pénze is, kedve is a befektetésre; kényelmet, sőt olcsóságot is találnánk, ami éppen elég volna arra, hogy messzibb vidékek és országok figyelme is felénk forduljon.

Ebben különösen orvosaink segíthetnek sokat, ha betegeiket nem Gleichenbergbe, hanem *Koronára*; nem Karlsbadba, Krondorfba, Bilinbe, Preblauba, Radeinba, Wichybe, hanem *Bodokra*; nem Kronthalba, Wildungenbe, Schwalbachba, hanem *Borszékre*, *Biharcfalvára*, *Tusnádra*, *Kovásvására*; nem Spaaba, hanem *Előpatakra*; nem Franzensbadba, hanem *Tusnádra* stb. küldenék.

Akik a székelyföldi fürdők tulnyomóan oláh vendégeit látják s talán csodálkoznak is ezen velünk nem rokonszenvező faj tömeges látogatásán, azoknak elmondom, hogy ezt egyenesen egy pár Oláhországba szakadt s ott hirnevessé vált magyar orvos hazafiságának köszönhetjük.

És itt föl is jegyzem, hogy élt 1840. körül Bukarestben két magyar orvos, névszerint *Vásárhelyi Mózes Károly* és *Lukács Farkas*, kik kezefogva, mint az ország szerette első gyógyászai, minden beteg és egészséget vásárlandó boérokhoz hazánk savanyúvizzeit és fürdőit ajánlották.

Mennyivel inkább megtehetnék ezt a hazai orvosok itthon. Hiszen már minden fürdönket töviről-hegyire ismerik. Annyi illusztrált prospektus forog közköze, hogy annyi *szakmunka* is, hogyha bennük egy kis jóakarát van, fürdőink rövid időn a modern haladás útjára térnek.

E tekintetben pl. az E. K. E. megbecsülhetlen szolgálatokat tett az erdélyi, különösen a székelyföldi fürdőknek, közrebocsátott kiadványaival, melyek a külföld érdeklődését is felkelteni hivatják.

De sokat s talán mindent tehetnek a balneologusok, akik egy-egy ilyen kirándulás személyes tapasztalatai alapján nemcsak a fürdők gyakorlatibb, kényelmesebb berendezésére, de a közlekedési viszonyok javítására is elhatározó befolyást gyakorolhatnak részint a fürdőtulajdonosok, részint a kormány és különösen a nagyközönség helyes informálásával.

Ez alkalommal tehát, mikor Székelyföldre jövetelüket melegen üdvözljük, nem mulaszthatjuk el a kirándulók figyelmét fürdőink nagy és

fontos érdekeire, nagy és fontos missziójára felhívni.

Ezt nemcsak a szükséglet és kereslet helyes kiegyenlítéséből folyó közgazdasági érdekek parancsolják, de égetőn sürgeti a székelység biztosítása is.

Ennek az ügynek teljes elhanyagolása — ami szinte megbocsáthatatlan mulasztás — okozta, hogy a székely nép ritka természeti kincsei mellett és birtokában — nyomorog.

— **A marosvásárhelyi fegyelmi bizottság.** Marostordamegye közigazgatási bizottsága gyűlést tartott *Mikó* főispán elnökölete alatt, melynek főtárgya volt, hogy a felfüggesztett és fegyelmivel sújtott városi tisztviselők ellen elrendelt vizsgálat vezetésével kik bizassanak meg. A bizottság megválasztotta *Deák* Lajos kir. tanfelügyelőt elnöknek, *Tothfalusi* József ev. ref. lelkészt és *Gáspár* Antalt tagoknak. A gyűlés során még a havi jelentések tétettek meg.

— **Alispánjelölés Alsófehérmegyében.** Alsófehérmegyében most ősz folyamán lesz általános megyei tisztújítás. A megyebizottsági tagok nagy többsége gyűlést tartott a napokban *Nagyenyeden* s a gyűlésen az alispáni állásra egyhangulag *Szász* József szögabirót jelölték, ki a jelöltséget el is fogadta.

NAPIHIREK.

Budapest, július 14.

— **(A bajor hercegi család Vasmegegyében.)** *Sárvári* tudósítónk írja: A sárvári jótékony nőegylet a napokban tisztelgette az egylet fővédőjét, *Mária Terézia* bajor kir. hercegnőt, mely alkalommal *Köberl* János, prépost-plebános az egylet titkára üdvözölte a hercegnőt, aki meleg érdeklődéssel tudakozódott az egylet belső szervezete és annak működése felől. Különös örömeire szolgált hogy az egylet oly tevékeny munkásságot fejt ki a szegények gyámolítása érdekében. E tisztelgés alkalmával a nőegylet választmányja meghívta a hercegnőt aznap délután a Práter-kertben tartott jótékony célu táncmulatságra s a hercegasszony a meghívást el is fogadta. *Lajos* bajor hercegnél is tisztelgette egy küldöttsége a megyei uraknak, kiknek a főherceg megígérte, hogy oda fog hatni, hogy *Sárvár* egyesítették a vele egybeépült Vármellékkel, valamint, hogy a sárvári hid végre felépíttessék.

— **(Batthyány Lajos szobor.)** *Ikervárott* Batthyány Lajosnak az első magyar kormányelnöknek szobrát fognak emelni. A szobor javára tegnap este *Ikervár* lakossága táncmulatságot és műkedvelő előadást rendeztek. Az est igen jól sikerült, s szép összeget hozott a szobor javára.

— **Uj kanonok.)** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király a kassai székeskáptalanban megüresedett mesterkanonoki székét *Pletényi* Endre címzetes apát, főesperes, eperjesi plebánosnak adományozta.

— **(Esküvő.)** *Pesta* Frigyes, hírlapíró a Budapesti Hírlap belső dolgozótársa, július 16-án esküszik hűséget *Dobszai* Teruskának, néhai *Dobszai* Béla és néhai felesége leányának Budapestben.

— **(Élelmes favágó)** Téved, aki azt hiszi, hogy a reklámhoz csakis Amerikában, a nagy dob hazájában értenek. Ugy látszik haladunk mi is. Egy győri favágó mesterember már ekként hirdeti magát, járó-kelek között osztogatott rózsaszínű lapocskákon:

Jelentés. Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy akinek szüksége volna kőműves, favágás, vagy bármiféle munkára, a legszolidabb árak mellett elfogadok. A favágás ölenként 3 vágás, illetőleg négy darabban 3 korona 60 fillér, fölhasogatással együtt 5 korona. Kérem a tisztelt közönséget, hogy akinek bármiféle munkára szüksége lenne, azt velem egy-két nappal előbb tudatni sziveskedjenek, hogy a munkáimat rendszeren és pontosan végezhessem. Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását. Tisztelettel *Heil* József.

— **(A katonai céllövészet áldozata.)** *Szombathelyről* írja tudósítónk: *Móritz* István oladi lakos, mult napokban családjával együtt árpáját kaszáigatta a katonai lövőide közelében. Délután a lövőideben céllövő gyakorlat volt s egy golyó irányt tévesztve a mezőre jutott s *Móritz* István feleségét oly súlyosan megsebesi-

tette, hogy nincs semmi remény az életben maradásához.

— **(A vitriol-dráma áldozata)** *Pulay* Ferenc szentgotthárdi aljárásbíró, kit mint megirtuk, egy leány bosszúból vitriollal leöntött, már annyira felgyógyult, hogy néhány nap alatt elhagyhatja a kórházat és újra elfoglalhatja hivatalát.

— **(Meggyanusított kuriai bíró.)** *Szelle* József aradi ügyvéd bukásából nagyobb fajta botrány készült. Magas állású bíró nevét keverik bele a hamis bukás miatt vád alá került ügyvéd dolgába. Az ügy maga az aradi lapok szerint a következő: *Szelle* József aradi ügyvéd 1895-ben a vagyonbukott *Sonnenfeld* és *Bing* aradi nagykereskedő cég elődjének volt a tömeggondnoka. *Szelle* visszaélt a helyzettel s költségek fejében vagy hatvan-ezer forintot tartott vissza a csődösszeg értékéből úgy, hogy a hitelezők számára alig maradt egy-hét ezer forint.

Pörrel támadták meg *Szelle*t, s pörüket a törvényszék-nél s a táblánál meg is nyerték, de a Kuria feloldotta az ítéletet. Aztán csödbe került maga a *Szelle* is. Vagyonát zár alá vették s ez alkalommal *Wertheim*-szekrényében leveleket találtak, amelyeket egy kuriai bíró intézett hozzá abban az időben, mikor az említett pör folyt. Ez a kuriai bíró *Kormos* Adolf volt.

Az aradi lapok ennek nyomán most azt írják: *Lehrmann* Viktor királyi alügyészt megbízták, hogy a felmerült vádak alapján előzetes vizsgálatot tartson Aradon a *Szelle*-ügyben fölmerült új fordulatokra nézve. Az ügyész egy csomó levelet foglalt le, amelyeket *Tassy* Pál nagyváradi főügyész, aki szintén megérkezett Aradra, alaposan átvizsgál.

A levelek legnagyobb részét *Kormos* kuriai bíró írta s van köztük mindenféle postai feladóvevény, *pénzesutalványról* szóló vevény, az *utóbbi* *Kormos* Adolfnak címezve, mintegy 5000 forintról és néhány krajcárról szól.

A levelekben különben állandóan biztatja *Kormos* *Szelle*éket, hogy ügyük rendben van, hogy jól fog végződni minden.

Kormos Adolf kuriai bíró mindezekre vonatkozólag a következő nyilatkozatot teszi közre. Nyilatkozat. A „M. N.” után a „Budapesti Hírlap”-ban és több napilapban az aradi *Szelle*-féle ügygel kapcsolatosan felhozott szenzációs közleményre nézve kijelentem, hogy a *Szelle* József-né urnővel folytatott s indiszkréció útján szellőztetett magánlevelekből az én bírói állásomra és a m. kir. Kuriára levont következtetések alaptalan gyanúsítások, mely állításom valóságát a hír szerint már megindított vizsgálat fogja kideríteni, én pedig a gyanúsító közlemény kezdeményezője ellen a megtorló lépéseket haladéktalanul meg fogom tenni. Budapest, 1901. július 14. *Kormos* Adolf.

— **(Kilincs Pista élete.)** *Szegedről* írja tudósítónk: *Molnár-Kilincs* István rossz gyerek volt, most katonaké-
hoz került ahol majd emberséget tanul. Valami dolgában jártában fölkerült a katonai ügyi jegyző elé *Molnár-Kilincs* István.

Kéri tőle *Beck* István:

— Honnét szörözted a *Kilincs* nevet, *Pista*?

Felelt *Kilincs* *Pista*:

Kilincsen tanátak kicsi koromba, oszt úgy maradt rám. A részlet pedig az, hogy *Kilincs* *Pista*, mint lelelt a világba és a pályája ott lógott a belvárosi templom *kilincsen*. Ott találták egy reggel, azért hívják ökelmét *Kilincs* *Pistának*.

— **(Székely társaságok.)** *Marosvásárhelyi* tudósítónk írja: A városunkban f. hó 3-án tartott székelyügyi értekezletnek már kezdenek az eredményei jelentkezni. *Dr. Mika* Ottokár aljárásbíró és *Málik* *Loránd* szerkesztő meleghangu felhívást bocsátottak ki *Sepsi-Szentgyörgyön*, melyben f. hó 17-ére előértekezletre hívják a város vezető embereit a *Tankó*-féle téli helyiségbe. A cél az, hogy a marosvásárhelyihez hasonló „*Székely-Társaság*” alakítsanak ott is. A „*Marosvásárhelyi Székely-Társaság*”, mely az értekezlettel arra megbízatást nyert, a székelyföld 21 városában és nagyobb községében óhajtja az ily társaságokat szervezni. Az utiterv is készen van már s a társaság kiküldöttei legközelebb bejárják a székelyföldet, hogy a megalakulást előmozdítsák.

— **(Szerencsétlenül járt gyermek.)** *Nagybecskerekéről* tudósítónk jelenti: *Szombaton* történt, hogy a kis *Maróiti* *Dusan* nyolc éves fiúcska rendes szokás szerint a szerb templom előtti eperfára felmászott. De egyszerre az ág letört alatta, s ő az alatta levő vaskerítés egyik kiálló rudjára esett. A hegyes vas felnyársalta, úgy hogy a szegény fiúcska szörnyet halt.

Csúz és köszvénynél

hatásban felülmúlhatlan a **Zoltán-féle csúz- és köszvény elleni kenőcs**, mert a betegek, kik 15-20 éve szenvednek s fürdőket és gyógyszereket használtak eredménytelenül, — e szernék köszönhetik meggyógyulásukat, üvegje 2 korona.

ZOLTÁN BELA gyógyszerárában
BUDAPEST,
V., Setatér-utca és Szabad-
ság-ter sarok.

— **(Elítélt katonatiszt.)** A szegedi honvéd-hadbíróág kilenc hónapi börtönre ítélte Lükő Barna honvédszázadost, aki a szegedi 5. honvéd gyalogezred nagybecskereki zászlóaljnál szolgált. Lükő egyike volt az ezred legképzettebb tisztjeinek, akit már huszonnyolc éves korában elsőosztályú századosnak neveztek ki. De később sokat költözött és rengeteg adósságot csinált. Egy napon aztán azzal lepte meg társait, hogy éjjel valaki feltörte táskáját és ellopta belőle a százados pénzét, mindössze mintegy nyolcszáz koronát Lükő ugyanis mint századparancsnok havonként háromszor kapta ki az élemezésre szükséges összeget és állítólag ezt a pénzt lopta el a tolvaj. Azonnal megindult a tolvaj nyomozása, de nem vezetett eredményre. A vizsgálat aztán Lükő ellen irányult és tizhónapig tartott. A vége az lett, hogy Lükőt kilenct hónapi fogságra ítélték, de előbb lefokozták. Lükő éppen tizenkét esztendőig szolgált a hadseregben s így ha kiszabadul a börtönből, nem kell mint közlegénynek utána szolgálnia.

— **(Szerencsétlenség a pályaudvaron)** Nagy szerencsétlenség történt tegnap délután a marosvásárhelyi felsőállomás mellett. A Szászrégenből érkező délután 6 órai vonat a pályán álló Orosz Sándort elgázolta lábát egészen elszakította a testétől s a legnagyobb kínok között, félhalva szállították be a kórházba. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Orosz nagyot hall s bár a mozdonyvezető eléggé adta a jelt, — azt nem hallotta meg s így a gyorsan érkező vonat leütötte. A pályán még állottak emberek, kik figyelmeztették Oroszt, hogy vigyázzon. Azonban ő csak a pályán maradt s az utolsó pillanatban, mikor észrevette a robogó vonatot, már nem volt ideje kitérni a vonat elől.

— **(A hódmezővásárhelyi főispán ügye.)** Érdekes fordulat állott be a főispán ügyében. Ugyanis Thoroczky Garzó Imre ellen levéltitok megsértéséért vádat emelt és a levelek lefoglalását kérte. A bíróság el is rendelte Garzó Imre ellen a házkutatást, hogy a leveleket lefoglalhassa. A házkutatás alkalmával kijelentette Garzó, hogy a leveleket fölbontottan vitték hozzá és azok közül háromról másolatokat küldtek a miniszterelnökhöz. A bíróság a leveleket lefoglalta.

— **(Titkár, akinek nincs szüksége pénzre)** Szegedi tudósítónk írja: Koczor János főkapitány h. ma délután sürgőnyt kapott. Kibontja és olvassa a következőket:

Ungvár 661—9—13—2/20) dankó pista titkaranak penzre szuekseg nincs rendoerseg.

Koczor forgatja, nézi, majd tőri rajta a fejét, hogy minek küld neki az ungvári rendőrség sürgőnyi értesítést Dankó Pista titkárának pénzügyi viszonyairól? Nem is tudta meg a rejtélyt estig, amikor megkérdezte magát Dankó Pistát.

Dankó átolvassa a sürgőnyt, mekvakarja a feje bubját és elszólja magát.

— Azt a fészkes fülemiljét neki! Sürgönyöztem délután az ungvári főkapitánynak, hogy ugysis fog nála engedélyért járni a titkárom, tudja meg tőle, van-e pénzre szüksége? Hát a titkár a csodabogarak közé tartozik, el van látva anyagiakkal, hanem a főkapitány azt gondolta, hogy hátha neki is hasonló módon kell visszatáviratoznia. Vajjon ismerik-e Dankó Pistát Szegeden? Megtalálja a sürgönyhordó, ha egyenesen neki címezi a táviratot? Nem merte magára venni a kockázatot, hát a rendőrségnek sürgönyözött. Így került Dankó titkárjának pénzügyi ügye összekötetésbe Koczor h. főkapitánynyal.

— **(A vigyázatlan menyasszony.)** Párisban az egyik külvárosi anyakönyvvezető előtt díszes násznép várta, hogy a fiatalokat összeadják. A maire szokás szerint megkérdezte a vőlegényt. — Hajlandó-e nőül venni N. N. kisasszonyt? — Igen, — volt a válasz. Mikor azonban a menyasszonyt kérdezte meg, a szép leány határozottan felelt: Nem!... A vőlegény mint villámsújtott állott a helyén. Minthogy a törvények értelmében a kérdést ismételni nem szabad, a násznép szétment, a lakodalmat beszüntették. Pedig a menyasszony csak zavarában válaszolt nem-mel igen helyett. Ismét utána kellett járni a dolognak s minden formalitást előlrol kezdeni. A második esküvőn a kisasszony valószínűleg jobban fog vigyázni a nyelvére.

— **(Nagykikindai gyógyszerészek sérelme.)** Nagykikindai tudósítónk írja: Eddig városunkban három gyógyszerész volt, melyek zavar nélkül ellátták a közönséget, pár évvel ezelőtt folyamadott valaki a negyedik gyógyszerészért. Ugy Kikinda város, mint a megye elnevezte ezt a kérelmet, sőt memorandumot is terjesztettek a belügyminiszterhez, hogy ne engedjen patika jogot már Kikindára senkinek. S íme másfél évre rá, értesítik a várost a minisz-

teriumból, hogy bizonyos Neumann Ferenc nevű ur jogot kapott a negyedik gyógyszerészre. Az eddigi gyógyszerészek, Csermák Károly, Erős Aladár, Bogácsi Kálmán a *Torontói Közlöny* című lapban hosszabb közleményt adtak közre, amelyben panaszkodnak, hogy a város meghallgatása nélkül a *rátóti bérlő fia* kapott patika jogot a belügyminiszteriumtól. Hogy a negyedik patika mennyire fölösleges, bizonyítgatják azzal, hogy a városnak mindössze 2300 lakosa van, 6—7 orvosa s az összes gyógyszerforgalma 23—24000 forintba megy. Nem volt tehát semmi szükség a negyedik patikára.

— **(Halálozás.)** A fővárosnak és kivált a negyedik kerületnek egy régi érdemes polgára, id. Frey József mára virradó éjjel meghalt. Utóbb két hetet töltött a Margitszigeten, hol azonban a kedvezőtlen időjárás az ő magas koránál fogva — Frey 1812. május 5-én született — nem jó hatással volt rá. Harmadnapja kezdte rosszul érezni magát és az éjjel saját házában lévő lakásán, Magyar-utca 52. szám egész csöndesen, minden haláltusa nélkül végelgyengülésben elszenderült. Temetése szerdán lesz.

— **(Gyilkos villám.)** Zágrábból jelentik, hogy Gorzai-Bogicséciben tegnapelőtt óriási vihar dühöngött, melyet olyan erős villámlások előztek meg, hogy ahhoz hasonlóra a legidősebb emberek sem emlékeznek. A szopora villámlásnak két emberélet esett áldozatul. Két testvér, Zduńics Mikola és Mató — ez utóbbi most végezte az V. gymn. osztályt a vihar alatt a mezőn voltak, ahol mikor a vihar elvonult, egy fa alatt egymást átölelve halva találták meg őket. A testvérpárt a villám sújtotta agyon. A halottak helyzetéből megállapítható, hogy az idősebb fivér védőleg takarta öcsesét a zivatar elől s e közben csapott le rájuk a gyilkos villám. A két testvért közös sírba temették el.

— **(Vihar mindenfelé.)** Sopronból táviratozzák: Szombaton este nagy felhőszakadás volt Sopron és vidéke fölött. A fertőparti szőlők bönök ígérkező termésének nagy részét a jégverés elpusztította és a lábán álló gabonában is jelentékeny kárt tett. — Keszthelyről táviratozzák: Szombaton délután 4 órakor óriási viharfelhők tornyosultak Badaacsonytól. A viharágyukkal a felhőket elterelték Balaton-Ederics felé, hol óriási eső és jég alakjában leszakadtak. A jégverés tönkre tette az egész termést és a szőlőket teljesen elpusztította. A vihar gyökerestől tépte ki a fákat. A természetben esett kár következtében a nép nagy nyomornak néz elébe.

— **(Három öngyilkos.)** A Rékus-kórházban ápolt három életuntnak állapota napról-napra javul. Lamotte Vilmos, az Egyesült Budapesti Takarékpénztár volt pénztárosa annyira jól érzi már magát, hogy a testébe furódott sörét nagy részét már eltávolították s néhány nap múlva elhagyhatja a kórházat. A két Schön-Somlyó testvér szintén a gyógyulás útján van.

— **(Halálos baleset.)** Zsombolyai tudósítónk írja: Pálkás Aca 50—60 év közötti öreg pénteken kocsiján a határba igyekezett és utközben a városon kívül levő egyik kúthoz hajtott, hogy lovait megitassa. Itatás után a rud elé állva, a két lovat gyeplőszáron fogva a vályutól elakart téríteni és a kocsi megfordítani. Fordulás közben a kocsit a kút melletti lejtőn előre haladt, mire az öreg a lovat a gyeplőszárnál fogva hátrafelé tolt. E közben a felhérc a lovak lábaihoz ütdött, mire azok megijedtek, rohanni kezdték és a ruddal Pálkást mellbe ütötték. Pálkás a lovak alá, majd a kerék külőli közé került és teljesen összeroncsolt testtel az uton maradt. Mire segély érkezett, meghalt.

Felhívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, »Adria«-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

x **Hölgyeim!** Tessenek megtekinteni a Szent-Lőrinci porcellán-festőgyár városi raktárában, Teréz-körút 32. szám alatt naponta beérkezett újdonságokat. Szent-Lőrinci porcellán-gyár. Városi raktár: Budapest, VI., Teréz-körút 32. sz. Kubinka István K. örököségi üvegyárának főképviselője és egyedüli raktára.

x **Aki nem hisz Müller Albert** (Budapest Vadász-utca 42/R által feltalált elektromagnetikus kereszt sikereiben, olvassa el ama számos elismerő levelet, melyet ő maga nap, nap után kézhez kap, és melyekből ezt közöljük: Tek. Müller Albert urnak Budapest. Ideges rheuma betegsége hónapokon át ágyhoz kötött oly annyira, hogy erőmet csaknem teljesen elvesztettem. Végre megrendeltem az ön által feltalált keresztet, és állapotom az első pillanattól kezdve jobbult, erőm csakhamar visszajött és öreg napjaim dacára jelenleg nagyon is jól érzem magamat. Engedje meg, hogy jelen soraimmal köszönetemnek nyilvánosan adjak kifejezést. Teljes tisztelettel Lotter Jakab háztulajdonos Budán.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A nagymama.** Budai vendégszereplésének utolsó estéjén Csillag Teréz, a Csiky Gergely kitűnő vigjátékában Márihát, legjobb szerepét játszotta el. A Fővárosi Nyári Színház négy szép estéjére sokáig visszaemlékeznek a budaiak. Művészetének egész kincstárát megmutatta nekünk a művész a Mártha hálás és nehéz szerepében. Az előadás általában jó volt. Szentmiklósy a Piroska, Pázmán az Ernő, Pethes a Kálmán szerepében mind jők voltak Krémer a Koszta lelkész személyesítője kitűnő kabine alakítást adott. Tulzásának lezáratásával ügyesen játszott Tódorka Szilárd, Faragó Is. Délután a „Szultán“ operettet láttuk meglehetősen hanyag előadásban — félhelyákkal. Az előadásból Sárosy Paula emelkedett ki a Roxelan kedves eljátszásával. pp—r

* **Ereklye muzeum.** A Szépművészeti Muzeumba költöző Országos Képtár helyére eleinte a néprajzi muzeumot akarták áttelepíteni az Akadémiába. A néprajzi muzeumnak azonban több helyre van szüksége, s így most már újabb terv merült föl, hogy az Akadémia el ne essék a negyven ezer koronát megközelítő évi bérösszegetől, amelyet az országos képtár helyiségeiért kapott. Az új tervet Szalay Imre miniszteri tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója terjesztette elő. Szalay Imre az ereklye-muzeumot akarná elhelyezni az Akadémiában. A Nemzeti Muzeumban ugyanis tömördek ereklye-tárgy van, amelyet ott nem lehet jól elhelyezni. Az Akadémiába költöznek át a Deák-szoba, itt lehetne berendezni Erzsébet királyné szobáját, a Széchenyi, Kossuth, Eötvös, Arany és Petőfi-szobát. A kormány ingyen hajlékot adhatna ugyanitt a Kisfaludy, Petőfi, a Filológiai és a Néprajzi Társaságnak, amelyek most széjjel szórta működnek s az Akadémia vendégszeretettel élvezik. A terv megvalósítását Wlassics Gyula kultuszminiszter fogja eldönteni.

SPORT.

∞ **Lóversenyek Slófokon.** A tegnapi slófoki lóversenynek a következő volt az eredménye: I. *Főredő díj.* 1. *Micsoda.* 2. *Nyakas.* 3. *Cheerup.* Tot. 10:40; 25:62, 62. II. *Fonyódi díj.* 1. *Néha-néha.* 2. *Dagmár.* 3. *Dijnok.* Tot. 10:50. III. *Fehérmegyei akadályverseny.* 1. *Orkán.* 2. *Fragile.* 4. *Csiri-biri.* Tot. 10:20, 25:38, 29. *Badaconyi díj.* 1. *Prima.* 2. *Délceg.* 3. *Fénélon.* Tot. 10:14. *Eladók verseny.* 1. *Merész.* 2. *Joke.* 3. *Trilla.* Tot. 10:17; 25:33, 47. VI. *Tihanyi handicap.* 1. *Andrians.* 2. *Esztelen.* 3. *Viveur.* Tot. 10:26, 25:71, 35.

∞ **A karlsbadi lóversenyek.** Tegnap fejeződtek be a karlsbadi lóversenyek. A verseny eredményei a következők: I. *Preis von der alten Wiesse.* 1. *Brom.* Corelli II, 3. *Versuch.* Tot. 10:96; 50:137, 68. II. *Kétévesek eladályversenye.* 1. *Francia.* 2. *Arlesienne.* Tot. 10:15. III. *Tepitz-Schönau díj.* 1. *Patron.* 2. *Garcia.* 3. *Charov.* Tot. 10:17; 50:57, 67. IV. *Karlsbadi-díj.* 1. *Mindgye.* 2. *Miss Dunceau;* 3. *Diadal.* Tot. 10:74; 50:129, 101. V. *Westend akadályverseny.* 1. *Baltazár.* 2. *Isico;* 3. *Rézkakas.* VI. *Beaten handicap.* 1. *Gigante.* 2. *Margarette.* Tot. 10:16.

TÖRVÉNYSZEK.

§ **Dégen képviselő levele.** A képviselőházban Zmeskál Zoltán néppárti képviselő felolvasta Dégen László képviselőnek egy levelét, amelyben italmérsi engedélyt ígér az ágfalvi választóinak, ha reá szavaznak. Az ellenzék ezért Dégen képviselőségéről való lemondását követelte. Dégen pedig — levéltitok megsértéseért a büntető járásbírósnál tett panaszt. Gonzalles járásbíró előtt szombaton folyt le Sopronban a tárgyalás abban a bűnpörben, amelyet Dégen Gusztáv orsz. képviselő és Eitler Frigyes ágfalvi lakos indítottak Zsombor Géza és Kirchknopf ágfalvi lakos ellen levéltitok megsértése miatt. A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy Eitler Dégen levelét csak oly feltétellel adta át Kirchknopfnak, hogy becsületszóra kijelentette, hogy azzal vissza nem él. Mindazáltal az volt Kirchknopf első dolga, hogy közölte a levelet Zsomborral, aki lefényképeztette és közölte az a Kásics-párti soproni lapban a Radikál-ban. A vádlottak védelmükben hivatkoztak a közérdekre, amelyben szolgálatot tettek a levélnek nyilvánosságra hozatala által, a bíróság azonban bünyösnek találta őket a levéltitok megsértésében. A vádlottak közül Kirchknopf 20 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésben, esetleg 4 napi elzárásban, Zsombor 3 napi elzárásban és 20 korona mellékbüntetésben marasztaltattak el. Som-

bor Géza lapszerkesztő városi bizottsági tag, a soproni radikális-párt vezére. Az ítélet ellen az összes érdekeltek feleltek.

§ A lengyel gróf. A rendőrség által letartóztatott gróf Potoczky Henrik, akit többek közt és először egy budai villa megvásárlásával elkövetett csalás miatt jelentettek föl, három nap óta a törvényszék foglya. Tegnap dr. Kendy vizsgálóbíró körülményesen kihallgatta a fiatal gróft és végül elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Gróf Potoczky fölébített, de reményét nem ennek sikerére helyezi, hanem azt hiszi, hogy vagyonos családja rendezni fogja az ügyeit.

NYILTÉR.)

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sziv, vese-, gyomor-, hél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szívszélhűdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. Gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr KOVÁCS J. egyet. orvost. (Hemopata) rendelő intézete van **Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.** Rendelés naponta 9-1-g és 3-6-g. Díjazott levélre válaszul Betegket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelttel arról értesíteni, hogy eddig Sándor-tér 4. szám alatt volt

cim- és címerfestő műtermemet

VIII., József-körút 18. szám alá helyeztem át. A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradtam kész szolgálója:

Szentes Jenő.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

BUDAPESTI TÖZSDÉK.

Gabonatözsde.

A földmívelésügyi miniszterium hivatalos becslése az idei termésről szombat este jelent meg és a következő csoportosítást tartalmazza:

	július 1.	június 30.	1900 évi termés
buza	35512716	36219451	38434171
rozs	11690380	11759778	11128120
árpa	10222087	10243385	11730828
zab	9609095	9637297	10297738

Amint tehát ebből kitűnik, a 10 nappal ezelőtt kiadott jelentés vagy 700 mm-ával, a tavaszi eredmény pedig majdnem 2 millió mm-val volt kedvezőbb, mint a várható termés a jelenlegi állapot szerint. Mindazonáltal piacunk ma lanyha volt, mert a külföldi piacok szombatról visszaesést mutattak fel. A malmok csak keveset vásároltak változatlan áron. A felhozatal ellenben f. hó 12 este hat óráig 23000 mm. buza volt.

Délben zárul:

- októberi buza 8-02/03.
- áprilisi buza 8-39/40.
- októberi rozs 6-80/81.
- zab 6-30/31.
- augusztusi tengeri 5-30/31.
- tengeri 1902 májusra 5-01/02.

Készárúziat.

Buza elkelt:
Tiszavidéki 1000 mm. 80 k. 8.25 korona új, 600 mm. 79 k. 8.17 1/2 korona új, 100 mm. 8.05 k. 8.10 korona, 300 mm. 79 k. 8.10 korona, 400 mm. 78 k. 8.10 korona, 100 mm. 80 k. 8.05 korona sárga új, 400 mm. 78 k. 8.05 korona, 1200 mm. 79 k. 1200 mm. 77 k. 8.02 korona, 100 mm. 7.78 k. 100 mm. 7.76 k. 7.97 1/2 korona, 100 mm. 77 k. 7.92 1/2 korona, 100 mm. 7.75 k. 7.90 korona sárga új, 500 mm. 75 k. 7.85 korona, 500 mm. 75 k. 7.85 korona, három hónapra.

Pestvidéki 150 mm. 7.65 k. 7.95 korona, mind három hónapra.

Raktár 2400 mm. 7.68 k. 7.80 korona, 1800 mm. 6.68 k. 1100 mm. 7.62 k. 7.80 korona, 1390 mm. 7.67 k. 7.80 korona, 780 mm. 77 k. 7.7 1/2 korona 1170 mm. 76 k. 7.75 korona, 730 mm. 76 k. 7.70 korona mind három hónapra.

Rozs (új) 300 mm. 7.— korona, paritás 200 mm. 7.— korona, készpénzfizetés mellett, mind három hónapra.

Uj-Árpa 200 mm. 6.25 korona, 100 mm. 6.25 korona, 200 mm. 7.4) korona, készpénzfizetés mellett, három hónapra.

Zab 150 mm. 7.35 korona, 100 mm. 7.30 korona, 100 mm. 6.85 korona, dohos készpénzfizetés mellett, három hónapra.

Tengeri 300 mm. 5.25 korona, készpénzfizetés mellett, hajóba három hónapra.

Uj Repce 100 mm. 12.40 korona készpénzfizetés mellett három hónapra.

Értéktözsde.

Az előtözsde gyöngén indult, később jobb külföldi és bécsi hírekre az összes értékek megszilárdultak és kedvező bangulattal zárultak.

Megnyitáskor jegyeznek:

Osztrák hitelrészvény	—	626.—	—
Magyar hitelrészvény	—	630.—	—
Korona járadék	—	92.95	—
Jelzálog hitelbank	—	453.—	—
Rimamurányi	—	441.—	—
Leszámitolóbank	—	425.—	—
Allamvasut	—	633.—	—
Déli vasut	—	87.50	—
Városi villamos	—	284.—	—
Közüti villamos	—	865.50	—

REGÉNYCSARNOK.

Az utolsó órában.

— Orosz elbeszélés. —

Egy reggel, mikor épen a hivatalba akartam menni, bejött a szobába Agrafena a szakácsnő, mosónőm, gazdasszonyom s nem kis csodálkozásomra beszélgetesbe kezdett.

Agrafena nagyon hallgatag volt, ki az ebédnél váltott pár szón kívül, hat év alatt alig beszélt egy pár szót, legalább én nem hallottam tőle.

— Valamit akarok kérni uram! — mondá. Adja ki bérbe a kamrát.

— Melyik kamrát?

— Tudja, ott a konyha mellett.

— De hát miért?

— Más emberek is adnak bérbe, hát világos, hogy miért.

— Ki veszi ki?

— Ki veszi ki? Bérlő.

— De öregem, hisz nincs hely ott egy ágynak, nagyon szűk lesz. Ki lakhatnék ott?

— Mért lakna ott? Alunni van hely, lakni pedig lakhatik az ablaknál.

— Miféle ablaknál?

— Mintha nem tudná! Az előszoba ablakánál! Ott fog ülni, varrni, vagy valami egyebet csinálni, van széke, asztala is, minden van.

— Miféle ember?

— Becsületes ember. Főznék neki. Lakásért és kosztért havonként három rubelt veszek.

Sok kérdezgetés után végre megtudtam, hogy egy idősebbes ember reá beszélte Agrafenát, hogy fogadja magához, mint bérlőt s étkezőt. Amit Agrafena a fejébe vett, annak meg kell történnie. Tapasztalásból tudtam, hogy különben sohasem lesz nyugtom. Ha valami nem tetszett neki, buskomorságba esett s ebben az állapotban maradt két három hétig. Ezen időközben elromlottak az ételek, hiányzott a tiszta fehérnemű, a padlót nem surolták fel, szóval sok kellemetlenséget kell vala eltűrni. E szótlan kő képtelen volt önállóan valami határozatra jutni, vagy csak saját gondolatot képezni is, de ha gyöngé agyába véletlenül valami gondolat-hoz vagy vállalathoz hasonló behatolt — nem lehetett kivitelt megtagadni tőle, ha nem akarta az ember egy időre erkölcsileg halottá tenni. S minthogy a nyugalmat mindennek felett szeretem, habozás nélkül beleegyeztem.

— De csak van igazolványa?

— Persze. Becsületes ember s megígérte, hogy három rubelt fizet.

Már másnap megjelent az új bérlő szerény agglégényi hajlékomban. De nem boszankodtam,

sőt bensőleg nagyon örvendtem. Ugy élek, mint egy remete, majdnem ismerőseim sincsenek s ritkán megyek el hazulról. Már tíz éve élek így, s természetesen hozzá is szoktam a magányosságához. De tíz, tizenöt vagy tán még több év épen ily magányosságban, épen ily Agrafenával, épen ily agglégényi lakásban, bizony ez meglehetősen színtelen egy kilátás. Ilyen tényálladék mellett egy felesleges, csöndes ember az ég áldásaként tűnt föl.

Bérlőm igazolványa szerint kiszolgált katona volt, amit meg is lehetett látni az első pillanatra. Jó! megfértünk. Tudott történetkéket elbeszélni, történetkéket a saját életéből. Életem örökös egyformasága mellett egy ilyen elbeszélő valóságos talált kincs volt.

Egyszer egyedül maradtam otthon. Hirtelen lépteket hallok az előszobában, kinyitottam az ajtót s egy idegent láttam, nem magasat, s a késő őszi idő dacára csak kis kabátban.

— Kit keressz?

— Alexandrov hivatalnokot, itt lakik?

— Olyan valaki nem lakik testvércém. Isten veled!

— Hogy lehet, a szolga azt mondta, hogy itt... dadogta az idegen, mialat óvatosan az ajtó felé húzódott.

— Takarodj, testvércém!

Másnap délután mikor Asztafij Joanovics, a bérlőm éppen rám próbálta azt a kabátot, amit igazgatott az én számomra, újra belépett valaki az előszobába Gyorsan kinyitottam az ajtót.

A tegnapi ember nyugodtan levette szemem elől kabátomat, karja alá fogta s gyorsan kiserant a lakásból. Agrafena tátott szájjal nézett utána, de egyebet nem tön a kabát védelmére; Asztafij Joanovics utána szaladt a gazembernek, s tíz perc múlva elfuladva érkezett vissza üres kézzel.

— A föld alá süllyedt az a fickó!

— Mézis jó a dologban Asztafij Joanovics, hogy a felső kabátom megmaradt, különben igazán zavarba hozott volna a gazember.

Asztafij Joanovics úgy meg volt döbbenve az eset fölött, hogy amint észrevettem, a lopásra alig gondolt. Nem tudott magához térni. Minden pillanatban félredobta a munkát, minden pillanatban újra elbeszélte, hogy történt a szerencsétlenség, hogy állott ő, mikor az orra elől csipték el a kabátot, s hogy esett a fickót nem lehetett megkapni. Aztán újra leült dolgozni, de megint mindent ledobott, s a házi szolgához futott, hogy elbeszélje neki a történetet, s szemrehányásokkal halmozza el, hogy ilyesmit enged megtörténni. Mikor visszajött, Agrafenával kezdett ki s összeszidta. S hogy újra a dologhoz ült, még sokáig morgott maga elé, mindent elbeszélte újra magának: hogy állott ő ott, s én itt, mikor az az ember két lépésre tőlünk szemünk előtt leakasztotta a szegről a kabátot, s így tovább. Már az szokása volt, hogy mindig morgott magába.

(Folyt. köv.)

Butoriparosok,

Nemes és Lengyel Budapest, IV., Keoskómező-utca 6. sz. I. em., ajánlják dusan felszerelt raktáraikat, sajátkészítményű fa- és kárpitos munkáiban.

Karpitos munkát

olesón készít háznál és házon kívül Unsavszky Nándor, VIII. kerület Práter-utca 66., III. 83. Levelezőlap-meghívásra házhöz jövök.

Egyházi szerek,

lebegők, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók: Szüts és társánál, Budapest, IV. Ujvilág-utca 2. sz.

Női ruhákat

szezon készít háznál és házon kívül Léka József, IX., Ferencz-tér 11., II. em. 85. Levelezőlap-meghívásra házhöz jövök. 7666

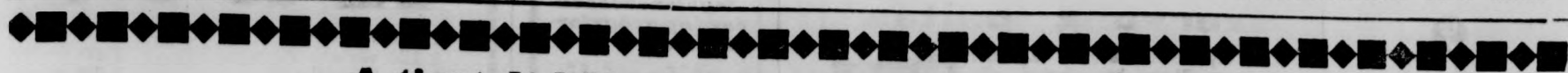
Butorozott

udvari szoba, külön bejárattal első emeleten Népszínház és Technologia közelében kiadó. VIII., Népszínház-utca 18., I. em. 16. ajtó.

MILLió hölgy használja a „FEEOLIN“-t.

kérdezze csak házirosvát, hogy a „FEEOLIN“ nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legtisztátalanabb arc és a legcsúnyább kezek előkelő, úde, finomságot és alakot nyer a „Feeolin“ használatával. A „Feeolin“ 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc reddő és ráncos, börtökai, (mitesser) és ar-pörpöcsök (wimmerli) stb. a „Feeolin“ használatával által nyomtalanul eltűnnek. A „Feeolin“ legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépítő szer? megakadályozza a hajkihullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A „Feeolin“ egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. A ki a „Feeolin“-t ál andón szappan helyet használja, fiatal és szép marad. Köttelezzük magunkat pénz azonnali visszatérítésére, ha a „Feeolin“ használatával nem sikerül. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2,50 kor., 6 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab utáni porto 20 fillér, 3 darabon 60 fillér, Után. írtel 60 fillérről több. Megrendelhető FEETH N. tórák-tarabon Bécs, VII., Mariahilferstr. 28.

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe

ajánljuk óriási áruházunkat, melyben most bámulatos olcsó árakért kaphatók a legújabb divatu női ruhák és felöltők.

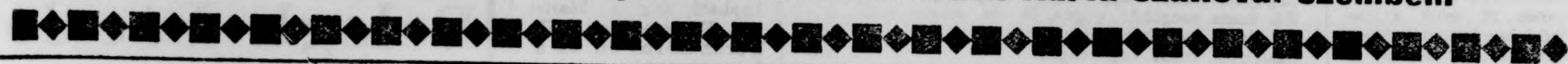
Elegáns bálruha ----- 10-15 frtig	Elegáns utcai szövet ruhák ----- 10 frittól felj.	Ugyanaz dus aranydiszszel ----- 5-50 forint.
Francia selyem batisztruha ----- 8-12 .	Elegáns női paletot ----- 12-16 frittig	Serpentin-aljak szövetből ----- 3-50 frt. felj.
Elegáns selyem moiré ruha arany diszszel 25-30 .	Serpenti köpeny ----- 14 frt	Selyem-aljak ----- 7 frt és felj.
Alkalmi pongis ruha ----- 15-20 .	Porköpeny finom liszterből ----- 4-50 frt	Dupla széles ruhakelmék méterenkint 25 krtól feljebb.
Valódi angol szövet ruha ----- 15-30 .	Tiszta selyem blous remek szinek ----- 4-50 frt	Francia batisztrak 35, 45, 60 kr., a legújabb színekben.
		Gyászruhakelmék dupla széles 35, 45, 60, 75 kr és 1 frt.

Nagyban és kicsinyben.

Gyászruhák 4 óra alatt készítetnek.

Herczeg és Horvát

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Kedd, 1901. július 16.

Fővárosi nyári Színház.

A többi

Cyrano de Bergerac.

SZINHÁZAK

Kezdeté fél 8 órakor.

zárva.

Látszerészeti és fényképező cikkek

HATSCHÉK MIKSA (ki 47 évig volt a Váci-utcában) most IV. ker., Eskü-ut 5. sz. a. Clo-tild-palotába, a Belvárosi kávéház mellé tette át üzlethelyiségét. Szemüveg v. orrszorítók 1 frittól; ugyanazek jegecből 5 frittól feljebb, kitüntetett látások 4 frittól feljebb. Műszerek nagy választékban. Fényképező-gépek 75 kr., illetőleg 3 frittól feljebb. Fényképek főleg jelmezképek és arcképek.

Első budapesti kávémagazin szétküldési osztálya.

KÁVÉ

elváromlva és bérmentve postán utánvétellel

4 1/2 kiló Cuba kávé	frt 7.50
4 1/2 kiló Mocca kávé	frt 7.50
4 1/2 kiló Jáva kávé	frt 7.50
4 1/2 kiló Gyöngy kávé	frt 7.50

Minden postarendeléshez egy csomag

„Néger gyógy-kávé“-t díjtalanul mellékelek, mely különösen vérszegény gyermekeknek pótolhatatlan tápszer

az étvágyat elősegíti.

BELÁK ISTVÁN

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. sz. a.

A ki jó sérvkötőt akar, forduljon bizalommal alanti céghez.

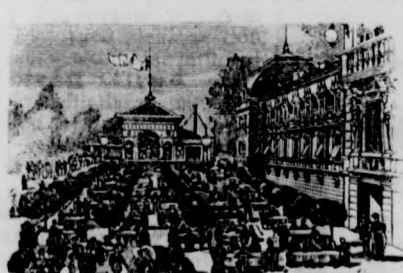
Ajánlja kizárólag saját gyártmányú sérvkötőt, haskötőt, egyenestartót, suspensoriumait, valamint az összes betegápoláshoz szükséges kötszereit. Készít minden testeknek Orthopedfűzőket, műlábakat és kezeket és minden e szakmába vágó kötszereket. Hivatkozom arra, hogy számos éven át a külföldön, kórházakban, mint sebészeti kötszerész dolgoztam és munkám a legelső tanároknál a legjobbnak bizonyult. Sérvkötő megrendelésnél kérem a test körméretét és hogy jobb, bal vagy kétoldalu sérvkötő szükséges. Ára egy oldalra 4 frittól 6 frittig, két oldalra 8 frittól 10 frittig. Kizárólag egyedüli főraktár valódi francia és angol gummi és halhólyag különlegeségeken, tuczatja 1.20 krtól 6 frittig. Párisi óv-spongya Safeti-Sponges, tuczatja 4 frittól 6 frittig. Pessarium oclusivum méh védő, hölgyeknek nélkülözhetlen, darabja 1.50 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb diszkrétio mellett

RADVANYI L.
sebészeti kötszer-gyáros

Budapest, VII., Erzsébet-körut 36. Kérjen mindenki ingyen árjegyzéket.

A Dunapart legszebb pontján

a Szt. Lukácsfürdő parkvendéglőben

délelőtt, délután és este katonahangversenyek

kitünő ételek, jó kiszolgálás, olcsó árak.

Legjobb árban veszem a forgami és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladók.

Prückler J. C.
BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 3. sz.

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban

Fuchs Bódognál

Budapest, József-körut 26. sz.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vegyszerek, gyógy-árak, kötszerek, pipere-és tisztaszerek, ajánlható legjobb bevásárlási forrása
KARTSCHMAROFF A.
szerecsen áruháza
BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 39. sz.

Eladó telek, zentai vasuti állomáshoz közel, városhoz is közel, rakodó helyhez 40 méterre, mindenféle gyártelepnek, vagy kertészetre rendkívül alkalmas 3111 négyszögöl föld, majd négy szegben 10 napig, 1600 frittért eladó. Zenta 315. Gyömrei János. 7627

Czibalmaim,

melyek az illetékes zene-
kapacitások által minden
tekintetben a legkitűnőbb-
eknek vannak elismerve és
egy hazai és külföldi
kiállításokon az első díjat
nyerték, 75 frittól külön-
böző árban kaphatók. Mint-
hogy ez idő szerint a
szibalmomnak pedájján és
belső szerkezetén utóér-
betelem találmányom van,
így javításokat és átalaki-
tásokat is elfogadok, a
hang javulásért és tartós-
sággért pedig fel-
lősséggel
szavatol.

Habits Antal
hangszerkészítő mester.

Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.

Árjegyzék bérmentve küld.

Csillárok

légszusz- és villamvilági-
tásra egy jelentékeny gyá-
ri raktár átvétele követ-
kezében mélyen leszállí-
tott árakon eladó.

Faragó Ferencz
Andrássy-ut 46. Gyár-
tca sarok Ugyanott sze-
relések is olcsón fogad-
tatnak el.

Kitűnő,
valódi székely konyha.
Ebéd, vacsora 20 forint-
ért, a Fehérlő szálloda
éttermében Ürmö-
sinél, Kerepesi-ut.

Halastó
céljából, földirtokrészt
jutányos áron, mely na-
gyobb lejtésű völgyben,
inkább hosszúságban fek-
szik, sebesfolyású patak-
kal, ha itt-ott mocsaras,
tavat alkot, nem határoz,
vasut-állomás vagy a Du-
nához közel, örökáron való
megvétele kerestetik. Dó-
za Mihály VII., Kertész-
utca 4.

**Háztulajdonosok
figyelmébe.**

Közgazgatási hivatalnok
3 szobás világos lakás
ellenében házgondnoki,
esetleg délutánonként el-
végezhető magántitkári,
levelezői állást óhajt. Szi-
ves ajánlatok a kiadóhi-
vatalba kéretnek.

10 frittért

tanítók hölgyeket rajzol-
ni, varrni, szabni ke-
zesség mellett.

Hoffmann Karola
műszabászati és varrótan-
intézet

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 23.
Ki nappal el van foglalva
z esti tanfolyamra jöhet.
Ugyanott elegáns ruhák ké-
szítése is elvállalják.

Szervusz pajtás!!

Hová oly sietve! Megyek Agulár
Edéhez. El sem képzelheted, mily
óriási választékot találsz ott, kizá-
rólág saját készítményében, bá-
mulatos olcsó árak mellett
Nem tetszőt készsöggel ki-
cseröl, vagy a pénzt
visszaadja. Tartós-
sággért pedig fele-
lősséggel
szavatol.

- Férfi vikszos cipő, egy darabból, erős talp 3.-
- Férfi vikszos betétes cipő, elegáns kivitel 3.20
- Férfi vikszos elülfűzős cipő, gavallér forma 4.-
- Divatos barna vagy sárga bagaria, előlkapcsos 4.-
- Szalonnak, keztüdbőrszar, fűzős vagy cugós 4.-
- Box Calf, borjubőr fűzős cipő 4.-
- Legújabb fekete vagy sárga kerékpárcipő 2.00
- Női finom zergebőr, cugós, 16 cm. magas szár 3.-
- Női finom zergebőr, fűzős cipő 3.90
- Szalonnak, fűzős vagy cugós 3.50
- Divatos barna vagy sárga fűzős cipő 3.40
- Fekete vagy barna zerge félcipő 2.20
- Több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem, mér-
tékvevési utasítással együtt ingyen és bérmentve.

Mindennemű finom fekete és sárga kenőcsök.
Agulár Ede BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 23.
A New-York palotával szemben. Kérem a címre
szavatol.

Kimoshatlan Ruhajelző-Ténta

fehéreneműek jelzésére, kapható

TINTNER J. E.

bélyegző-gyáros és vésnök-üzletében.
BUDAPEST,
IV. kerület, Kigyó-tér 5. szám a.

A „Magyar Orvosi Műszertár”
orthopaediai műintézetében
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 32. a. sz. alatt
(Rókus kórházzal szemben.)
SÉRVKÖTŐK.
Egyoldalu : 3, 4, 5, 6 frittért.
Kétoldalu : 6, 8, 10, 12 frittért
a legkitűnőbb kivitelben kapha-
tók. Műlábak, műkezek, mű-
fűzők ferdennötteknek,
egyenestartók, haskötők,
görsérharisnyák stb. stb.,
mérték szerint jótállással ké-
szíttetnek.
A betegápoláshoz szükséges ösz-
szes cikkek, valódi francia óvr
szer-különlegességek nagy vá-
lasztékban és jutányos árak
mellett kaphatók.

Leilkismeretes kiszolgálás.
Zárt árjegyzéket ingyen és bérmentve küld
a vállalat.

Sport-fénymáz.

Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga,
barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta
fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim
használatánál ugyanazon eljárás szükséges,
mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöp
viz öntendő, kis tiszta kefével a cipő beke-
nendő és egy másik tiszta hefével kifényesi-
tendő. Ennek megtörténte után a cipők ujak-
nak megfelelnek. Világos fénymázaim nyers
bőröknél is használhatók és pedig mindig csak
ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.

LUSTIG MIKSA
sportfénymáz minden színben
Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

**Magyarország
leghírnevesebb
ásvány-gyógyfor-
rásai a**
Bikszádi
gyógyit mint a
drága Selters. A
Sztojhai
azonos a karls-
badival.
Bérlők: Almer
Lajos és Károly,
Nagybánya.

Lószőrmatrac
3 részű 15 klg. súlyban
szinvtából 14 forintért
kapható, míg a készlet
tart Budapest, IV.,
Teréz-körút 36. sz. a.
kárpitosnál.

Mentő
poloska-irtószer a legha-
tásosabb, nem hagy foltot,
a poloskának, ugy minden
rovárnak még a petéit is
kiirtja. Ezen szer haszná-
lata után sohasem lesz a
lakásban, ugy a butorban
sem poloska vagy féreg.
Kapható 30, 40 kr és 1
fritos füvegekben, **Bettel-
helm Zsigmond és
Tsa, Budapest, Cal-
vin-tér 7.**

Zongora
Fischer-féle bécsi gyárt-
mány teljesen jó karban,
helyszüke miatt 100 fo-
rintért eladó. Kertész-utca
4., II. em. 6. sz. alatt.

K á v é

- 1 kiló háztartási 1.20 frt.
 - 1 kiló verseny Portorikó 1.30 frt.
 - 1 kiló Portorikó 1.50 frt.
 - 1 kiló gyöngy finom 1.50 frt.
 - 1 kiló mokka 1.40 frt.
 - 1 kiló mokka legfinomabb 1.60 frt.
 - 1 kiló arany Jáva 1.40 frt.
 - 1 kiló arany Jáva legfinomabb 1.60 frt.
 - 1 kiló Cuba finom 1.70 frt.
- Különösen ajánlom kitűnő pörkölt
kávémát.
- 1 kiló vegyes pörkölt 1.40 frt.
 - 1 kiló finom pörkölt 1.60 frt.
 - 1 kiló Cuba pörkölt 1.80 frt.

4¹/₂ Itt helyben egy kiló vételnél is ezek
az árak érvényesek.
külös postaszák megrendelésnél már vi-
dékre is teljesen bérmentve és elvá-
molva küld

Balogh László
kávé- és teakivíteli üzlete
BUDAPEST. Főútel: VII., Rottenbiller-
utca 12/a. Fióküzletek: VI.,
Andrássy-ut 36. és VII., Dohány-utca 61.

Fogak

2 forinttól, valódi amerikai módszer, 10 évi jótállással.
A gyökér eltávolítása fölösleges. Szájpad-
lás nélkül is. Vidékiek 24 óra alatt kielé-
gítettnek.

Részletfizetésre is.
Kovács J. fogműterme,
Budapest, Károly-körút 9., II. em. 8. szám.
(gróf Hadik palota.)
Található naponta reggel 9-től d. u. 5-ig

**Kettős elektromágneses
kereszt vagy csillag**

R. B. 86967. sz.
gyógyit és felüdit kezesség mellett.

8 készülék gyógyit és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértelenítés, sápkór, szédülés,
a fülzúgás, nagyothallás, a szivverés, szivpücsök, asztmatikus rohamok, a gyomorgörcsök a egyéb görcsök,
az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a neml elgyengülés, a ouz, kőszvény, ischiaia, a gyengeség a
egyensúlyosság bajlában; influenzaiban a a volé járó hátrfájásoknál; különösen idegántalmaknál a a volé járó
álmatlanság a különféle gyengeségi állapotok bajlában; a rendetlen vérkeringés bajlában a még sok más
oly bajban, a melynek a normalis orvosi kezelése szerint villamos áram a gyógyító szere. 8 készü-
léknek tagadhatatlan előnye az, hogy nem csak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot
árjadoszt azét a testben a míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyit, másfelől a legháladatosabb
érvózer az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen. Nagy figyelmre méltó az a körülmény, hogy
huszéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az Irodámban levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a
világ minden részéből hálaúsan említköznek meg találmányomról, mindenkor mindenké által megtekinthető.
A kit legkedőbben 45 nap alatt meg gyógyit meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már
minden használat volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyelmeltetem a t. ez. közön-
séget, hogy az én készülékem nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Német-
országból a Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses
készülék a kiváló gyógyító erejénél fogva általánosan elismert, köszöndvelt és elterjedt. Már csak
rendkívüli olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 3 frt vagy 6 korona. Kis készülék ára 2 frt vagy 4 korona.
Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek a nagyon érzé-
keny nőeknek való.

Fő központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:
**MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/R;
Kálmán-utca sarkán.**

Sándor hazajött,

mert már rongyos lett a cipője, a mit másnál vett és megeskü-
dött ajánlani, hogy hibáját belátva, csupán nálam fog vásárolni.
Együttal felszólítja a nagyérdemű közönséget, hogy okuljon pél-
dáján. **Agulár Dávid fia** cég pedig a helyett, hogy elismert
munkáját drágítaná, árait még jobban leszállítja és következő
előnyöket biztosítja, hogy kizárólagos magyar áruit ked-
velté tegye: 1. Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi írás-
beli jótállást vállalok. 2. Minden vevő egy guzi-kenő-
csőt kap ingyen, mely a felsőbőr repedését kizárja.
3. Minden rendelésnél csupán 20 kr többletet
számítok és a postán költségmentesen
szállítom. Inyen küldöm képes árjegy-
zékem.

- Mértéknek elegendő, ha harisnyába papirlapra állva a lábtalpat lerajzoljuk.
Nem megfelelő cipőt költségmentesen kicserélem vagy a pénzt haladéktalanul
visszaadom.
- Férfi sima cipő, erős 3.-
 - Elegáns férfi vix fűzős 3.40
 - Divatos barna fűzős cipő 3.80
 - Elegáns vix betétes 3.20
 - Párisi divat box-claw-bőrből elegáns, könnyű, fűzős vagy gombos 4.50
 - Salonlakk fűzős vagy cugos 4.-
 - Női zergebőr cugos vagy fűzős 3.-
 - Elegáns sárga fűzős 3.-
 - Salonlakk fűzős vagy cugos 3.50
 - Box-calw, fűzős vagy gombos ele- gáns 4.-

Agulár Dávid fia Budapest, Deák-tér 6.
Király-utca sarok.